

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.86/2024/11.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. április 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette következő

ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2023. november 17. napján kihirdetett 1.B.461/2022/43. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A vádlott által 2024. január 17. napjától a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárásban 13.705 (tizenháromezer-hétszázöt) forint a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az első fokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a fenti számú ítéletével Terhelt1 vádlottat emberölés bűntettének kísérlete (Btk. 160. § (1) bekezdés) miatt 6 év 6 hónap szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg. Kimondta, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből annak kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

[2] Az ítélet ellen annak kihirdetését követően Terhelt1 vádlott és védője eltérő minősítés és a büntetés enyhítése, míg a nyilatkozattételre fenntartott törvényes határidőn belül az ügyész a vádlott terhére büntetésének súlyosítása és a feltételes szabadságból való kizárása érdekében fellebbezett.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.420/2022/11. számú átiratában az ügyészi fellebbezést indokainál fogva fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[4] A fellebbviteli főügyészség kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást szabályosan folytatta le, a valósághű tényállás megállapításához szükséges lényeges bizonyítékokat összegyűjtötte és teljeskörűen hibátlanul értékelte, indokolási kötelezettségének kellő részletességgel eleget tett. A fellebbezések által sem vitatott hiánytalan, iratellenes megállapítást és helytelen ténybeli következtetést nem tartalmazó megalapozott tényállásból okszerűen vont a vádlott bűnösségére következtetést és a cselekményének emberölés büntett kísérleteként való jogi minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak. Helyesen határozta meg az elsőfokú bíróság a konkrét büntetést alapvetően meghatározó Btk.-beli tételkeretet és a kiindulási pontként szolgáló középértéket. Ezzel együtt a büntetés tartamát jóval a középérték alatt határozta meg, amely így a büntetéskiszabási elveknek nem felel meg. A hozzátartozó sérelmére eshetőleges szándékkal megvalósított kísérleti szakban maradt ölési cselekmény miatt a hasonló jellegű személy elleni erőszakos bűncselekmények nyugtalanító gyakoriságára is figyelemmel indítványozta az eltúlzottan enyhe büntetés súlyosítását, a büntetési tétel középértékéhez közel eső tartamú szabadságvesztés kiszabását. Tévedett az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezése meghozatalakor is. A bűncselekmény elkövetésekor és elbírálásakor hatályos büntető törvény is úgy rendelkezik, hogy a Btk. 160. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott emberölés büntetett tettesként elkövető személy a végrehajtandó szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható. E tilalom a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont ee) alpontján alapul. Kizárólag a Btk. 38. § (5) bekezdésében megjelölt esetben van lehetőség a törvényszék által hivatkozott Btk. 38. § (6) bekezdésében írt mérlegelésre, de a jelen ügy nem erről szól. Erre figyelemmel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla nyilvános ülésen a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosítsa annak megállapítása mellett, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható, egyebekben hagyja helyben.

[5] A védő beadványában a cselekmény életveszélyt okozó testi sértéskénti minősítése és a kiszabott büntetés enyhítése mellett érvelt.

[6] Álláspontja szerint az elkövető szándéka nem a sértett életének kioltására, hanem csupán testi sérülés előidézésére irányult. A vádlott az elkövetés pillanatában nem volt teljesen tiszta tudatállapotban még akkor sem, hogyha az orvosszakértői vélemény nem állapított meg nála semmilyen beszámítási korlátozottságot. A vádlott a sértett támadásától tartva próbálta védeni magát, a helyzetet rosszul mérte fel, de semmilyen körülmény nem utal arra, hogy a sértett halálát kívánta volna. A szúrást megelőzően megtörtént veszekedés is a vádlotti védekezést támasztja alá. E körben kell értékelni, hogy a vádlott egyszer szúrt, amely szintén az ölési szándék ellen hat. Kétségtelen, hogy a sértett életveszélyes sérülést szenvedett, ezt orvosszakértő igazolta, ezért a cselekmény minősítése helyesen életveszélyt okozó testi sértés büntette. Erre figyelemmel indokolt a kiszabott büntetés enyhítése, melyre abban az esetben is indítványt tett, hogyha az ítéltábla a minősítésen nem változtat. E körben kérte nagyobb nyomatékkal figyelembe venni a törvényszék által feltárt nyomatékos enyhítő körülményeket.

[7] A Debreceni Ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét, valamint az azt megelőző eljárást az ügyészi indítványnak megfelelően a Be. 599. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta felül. A nyilvános ülésen az ügyész és a védő fellebbezésük fenti érveit fenntartották, míg Terheltl vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánását hangoztatta.

[8] A bejelentett kétirányú fellebbezés, ezen belül a cselekmény minősítését vitató védelmi fellebbezés miatt teljeskörű felülbírálatnak volt helye. A Be. 590. § (2) bekezdése szerint az ítéltábla vizsgálta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését, továbbá az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását tekintet nélkül arra, hogy ki milyen okból fellebbezett.

[9] Az ítéltábla nem észlelt sem abszolút, sem relatív eljárási szabálysértést, az ügy érdemi felülbírálatának akadályá nem volt. Eljárási hibára a fellebbezésekben hivatkozás nem történt.

[10] A Nyíregyházi Törvényszék törvényes bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást alapvetően megalapozottan rögzítette. Kellő mélységig foglalkozott Terhelt1 vádlott az eljárás különböző szakaszaiban tett, részben ellentmondásosnak ítélt vallomásaival, azokat egybevetette a további bizonyítékokkal, így a tanúk vallomásaival, orvosi dokumentumokkal, szakértői véleményekkel és ítéletében követhető módon számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen okból fogadott el. Ilyen módon indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. A tényállás tekintetében némi ítéletszerkesztési hiányosság megállapítható, ugyanis az elkövetés eszközének pontos leírása az ítélet jogi indokolásában szerepel az ítélet [46] bekezdésben, ekként azt az ítéltábla a tényállás részének tekinti. Ezzel együtt a tényállás minden tekintetben megalapozott, abban hiányosság, felderítetlenség, iratellenesség avagy helytelen következtetés nem volt.

[11] Az eltérő minősítést célzó fellebbezés nem alapos.

[12] A Nyíregyházi Törvényszéknek a megalapozott tényállásból a bűnösségre vont következtetése helyes, és bár a védő színvonalasan érvelt az életveszélyt okozó testi sértés megállapíthatósága mellett, az ítéltábla a cselekményt emberölés büntette kísérleteként történő, törvényszéki minősítéssel értett egyet. Az emberölés büntetének kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés büntetének elhatárolásánál a törvényszék döntése a bírói gyakorlatnak és a Kúria 3/2013. Büntető Jogegységi Határozata szempontrendszerének mindenben megfelel. Kétségtelen, hogy az elkövetés eszközeként használt kés széles, igen nagy pengehosszúságú volt, mellyel a vádlott közepes erővel célzottan létfontosságú szervek irányába szúrt. Ennek eredményeként tényszerű, hogy a sértettnél súlyos egészségromlás is kialakult. Mindezek alapján – bár ebben a kérdésben a törvényszék nem foglalt állást – az ölésre irányuló eshetőleges szándék megnyugtatóan megállapítható.

[13] A büntetés kiszabását érintő perorvoslatok nem alaposak.

[14] A törvényszék Terhelt1 vádlottat 6 év 6 hónap szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Az ügyész azért kérte a büntetés súlyosítását, mert erőszakos jellegű cselekmény elkövetése miatt a vádlott ellen indult büntetőeljárás, beismerő vallomásának súlyát csökkenti, hogy jogos védelmi helyzetre hivatkozva ismerte be csak a cselekvőségét, illetve nem tett semmit a halálos eredmény elhárítása érdekében.

[15] A védő az elsőfokú bíróság által feltárt enyhítő körülmények nagyobb nyomatéka miatt kérte a büntetés enyhítését.

[16] A Nyíregyházi Törvényszék a büntetés kiszabását alapvetően meghatározó törvényi tételkeretet, illetve a kiindulási pontként szolgáló középértéket a Btk.-val összhangban határozta meg. A vádlott cselekménye 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető, mely büntetési tartamnak 10 év a törvényi középértéke. Az elsőfokú bíróság ezen tartam alatt határozta meg Terhelt1 vádlott büntetését, mely büntetés törvényes, arányos és a fokozatosság elvét is maximálisan érvényre juttatja. A vádlott ellen valóban indult korábban büntetőeljárás, azonban az büntetés kiszabása nélkül, eredményesen befejeződött, más összeütközésbe a törvénnyel nem került, majd ezután valószínűleg az

egyébként egymozzanatos cselekményét. A – helyesen Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján meghatározott – 6 év 6 hónap tartamú börtönbüntetés ezért eltúlzottan súlyosnak, illetve enyhének sem tekinthető, annak megváltoztatására indokot az ítéltábla nem látott. Az elsőfokú bíróság a börtön fokozat megjelölésénél a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozott.

[17] A feltételes szabadság megváltoztatására irányuló vádhatósági fellebbezés alapos.

[18] A törvényszék a Btk. 38. § (6) bekezdése alapján rendelkezett a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságáról, amikor kimondta, hogy a büntetéséből annak kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Döntésénél figyelemmel volt az elkövetés körülményeire és az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára is, ahogy arra az ítélet [54] bekezdésében hivatkozott.

[19] Ehhez képest a 2020. évi CVIII. törvény 3. § (1) bekezdése 2020. november 5-i hatállyal beiktatta a Btk. 38. § (4) bekezdés e) pont eb) alpontját, mely szerint az emberölés miatt tettesként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt személy feltételes szabadságra nem bocsátható. Tekintettel arra, hogy a vádlott cselekményét 2022. március 7. napján valósította meg, így reá nézve e rendelkezést kötelező alkalmazni. E tekintetben a törvény különös méltánylást érdemlő mérlegelést sem tesz lehetővé. Az elsőfokú bíróság a Btk. 38. § (6) bekezdésére hivatkozással rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátásról. A Btk. 38. § (6) bekezdése úgy szól, hogy a bíróság ügydöntő határozatában az (5) bekezdésében meghatározott elkövető feltételes szabadságra bocsáthatóságáról rendelkezhet, ha az elkövetés körülményeire, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyesség fokára vagy egyéb büntetéskiszabási körülményekre figyelemmel a társadalom védelme és annak megelőzése, hogy az elkövető újabb bűncselekményt kövessen el, pártfogó felügyelet elrendelésével és külön magatartási szabály meghatározásával elérhető. Ilyen módon kizárólag a Btk. 38. § (5) bekezdésében meghatározott esetben van lehetőség mérlegelésre, de a Btk. 38. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben nincs. Jelen ügyben a vádlott feltételes szabadság lehetőségéből történő kizártsága a Btk. 38. § (4) bekezdésén alapult, ezért e tekintetben az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

[20] Erre figyelemmel az ítéltábla e körben az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg ítéletének egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alkalmazásával rendelkezett a vádlott által letartóztatásban töltött idő továbbmenőleges beszámításáról és a Be. 613. § (1) bekezdés és Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[21] Jelen határozat elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2024. április 10.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Nagy Éva sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 1.B:461/2022/43. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.86/2024/11. számú másodfokú határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. április 10.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke